

ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift

10de jaargang - nr. 57 (3)

Redactie/administratie: Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen

mei - juni 1979

GEBRUIK VAN NEDERLANDS IN DE EG NU VEILIGSTELLEN

Minister van Buitenlandse Zaken Van der Klaauw heeft er geen twijfel over laten bestaan : Het Nederlands moet als officiële taal gehandhaafd blijven binnen de Europese gemeenschap.

Er is alle reden inderdaad voor zorg. De uitbreiding van de EEG brengt met zich dat straks negen talen moeten worden gebruikt. Al snel zijn er stemmen opgegaan om dat aantal drastisch te verminderen, waarbij Engels, Frans en misschien Duits dan zouden overblijven.

Op zich lijkt dat logisch. De Navo en de Raad van Europa kennen immers ook slechts Frans en Engels als officiële talen, waarbij dan nog wel Duits als werktal wordt toegevoegd. Er is evenwel een essentieel verschil tussen die twee organisaties en de EEG.

De Navo en de Raad van Europa kennen weliswaar afspraken, maar die hebben betrekking op de regeringen en raken niet rechtstreeks de burger. De EEG kent echter wetgeving die direct te maken heeft met de burger, hem direct bindt. Als dan ook in de EEG het beginsel geldt dat „iedere burger geacht wordt de wet te

kennen”, dan zal die wet ook in de taal van die burger gesteld moeten zijn.

Er is nog wel meer. Er mag aan ambtenaren de eis worden gesteld dat zij een of meer talen beheersen. Vraag is evenwel of die eis ook kan worden gesteld aan politici. Moet bijvoorbeeld het Europese Parlement gesloten blijven voor volksvertegenwoordigers, die niet vloeiend Frans en Engels beheersen ? Mag de koningin pas een minister benoemen als hij een examen in een of meer vreemde talen heeft afgelegd en dan nog liefst over uiterst technische onderwerpen ?

Grote waakzaamheid is derhalve geboden en ook de Tweede Kamer kan niet kritisch genoeg zijn waar het gaat om de verdediging van de Nederlandse taal in de EEG.

(zie vervolg op blz. 3)

ESPERANTO-PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift over taal- en etnische problematiek.

Redactie
Arsenaalstraat 5, B-2000 Antwerpen

Abonnementen: 25 fr. in België, 2,50 f in Nederland, 2 \$ in andere landen.

Steunabonnement vanaf 50 fr. in België, 5 f in Nederland, 4 \$ in andere landen.

Vijfjarigabonnement: 100 fr. in België, 10 f in Nederland, 8 \$ in andere landen.

Vijfjarig steunabonnement: 200 fr. in België, 20 f in Nederland, 16 \$ in andere landen.

Levenslang abonnement: 625 fr. in België, 62,50 f in Nederland, 50 \$ in andere landen.

Levenslang steunabonnement: 1250 fr. in België, 125 f in Nederland, 100 \$ in andere landen.

Reclame

1 blz. 1200 fr. of 82,75 f
1/2 blz. 750 fr. of 51,75 f
1/3 blz. 625 fr. of 43,25 f
1/4 blz. 585 fr. of 40,50 f
1/8 blz. 365 fr. of 25,25 f
1/16 blz. 230 fr. of 15,75 f

Reclame in een volledige jaargang (6 nummers): 5 x de prijs van één advertentie.

Penningmeesters

voor België: de heer R. Balleux, Deurne, prk. 000-0449386-82;
voor Nederland: het Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag, giro 3583975.

Redacteur en verantwoordelijke uitgever: Paul Peeraerts, Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne.

Drukkerij
Esperanto-Centrum Antwerpen, Arsenalstraat 5, B-2000 Antwerpen

Bijlagen worden slechts toegelaten indien ze keurig gedrukt zijn en in onberispelijk Nederlands of Esperanto opgesteld. Ze moeten voorzien zijn van de opdruk „Bijlage bij Esperanto-Panorama nr.” gevolgd door het nummer waarbij de bijlage dient te worden gevoegd en aan het redactie-adres bezorgd uiterlijk de veertiende van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat. De kosten door het bijvoegen van het drukwerk te wegegebracht, worden in ieder geval aangerekend.

Teksten en advertenties voor *Esperanto-Panorama* moeten op het redactie-adres toekomen de eerste van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat. Voor het maart-april nummer b.v. moeten de teksten toekomen uiterlijk op 1 februari.

Overname van artikels is vrij, mits een presentemplaar wordt opgezonden.

Steunabonnementen 1979

68. F.Adams, Ternat.
69. R.de Rop, St.-Niklaas (5).

70. K.Mols, Borgerhout.
71. V.Franck, Schelle (5).
72. A.Fohren, Rotterdam.

73. J. Koning, Haren.

74. J.Rooke, Ermelo.

75. A.van Walsem-Schutte, Almelo.

76. L.v.d.Spek, Rotterdam.

77. J.Vries-Leeuwen, Schagen (5).

78. M.Hoonakker-Eikenhout, Haarlem.

79. D.Krombeen, Kapelle.
80. G.Dercks, Markelo.
81. D.Boers, Voorburg (5).

(5) betekent : steunabonnement 1979-1983.

Levenslange abonnementen

21. Mw.de Bie-Lagrou, Zemst.

22. W.Rombouts, Den Haag.

23. J.Waltman, Voorschoten.

24. R.Slot, Zeist.

Hanna Markusiewicz, PL-80-246 Gdańsk, ul. Jąskowa Dolina 29 m 4, Pollando, dez. kor. Si estas studentino 24-jaraĝa.

24-jara instruistino el Bulgario ŝatus kor.: Diana Nenčeva Dončeva, str. "Ustabašiev" 39, BG-5400 Sevlievo, Bulgarujo.

Wij willen er nogmaals de aandacht van onze abonnees op vestigen, dat een abonnement ingaat bij de betaling en loopt tot het einde van het jaar. Het nazenden van reeds verschenen nummers is doorgaans niet mogelijk.

Knip een boek uit je krant !

Ons spel gaat onverminderd verder ! Dit keer gaat een boek naar de hr. Paul Gerits, Jan Palfijnlaan 26, 1020 Brussel voor zijn artikel „De taalbarrière”.

Als ook U eens aan de beurt wil komen, zend ons dan geregeld alle kranteknipsels over Esperanto, taal- en etnische problematiek, met vermelding van de naam van de krant of het tijdschrift, datum van publikatie en natuurlijk uw naam en adres. Wellicht kiest het lot een volgende keer U eruit !

(vervolg van de eerste bladzijde)

Dat evenwel een oplossing moet worden gevonden voor het taalprobleem binnen de gemeenschap, is duidelijk. Een rekensom leert ons dat bij negen officiële talen er 72 tolken nodig zijn. Gelukkig beheersen tolken meer dan één taal, zodat men met minder mensen ook kan werken. Toch zijn die mensen uiterst zeldzaam die Deens naar Grieks en Portugees naar Nederlands kunnen omzetten en dat dan dagelijks in de tientallen vergaderingen die de EEG belegt.

Gelijkheid

Het moet denkbaar zijn dat in bepaalde bijeenkomsten het gebruik van taal wordt beperkt, al zou het dan raadzaam zijn dat iedereen een vreemde taal gebruikt, om gelijkheid in mogelijkheid en moeilijkheden te scheppen. Het is denkbaar ook dat men zijn eigen taal wel kan spreken, hoewel er geen vertaling in die taal mogelijk is.

Zo zijn er wel mogelijkheden te bedenken. Zolang evenwel niet alle mensen eenzelfde taal beheersen, of dat nu Esperanto is of wat anders, behoort het Nederlands ook als officiële taal te worden gehandhaafd.

(met dank overgenomen uit „Europa in Beweging”, maandblad van de Europese beweging in Nederland, nr. 32, januari 1979)

Zuid-Afrikaanse studenten actief

Aan twee Afrikaanse universiteiten functioneren thans Esperanto-studentenclubs. Die van de universiteit van Potchefstroom bestaat reeds twee jaar en telt 35 leden. De tweede club werd gesticht in 1977 in de Randse Afrikaanse Universiteit te Johannesburg.

Symposium

De Internationale Vereniging van leraars Esperanto zal binnen het kader van de U.E.R., over algemene en toegepaste linguïstiek een symposium organiseren over de belangrijkste voorwaarden waaraan een gemeenschappelijke Europese taal moet voldoen.

De taak van het symposium zal erin bestaan een taal aan te duiden die gemeenschappelijk kan zijn voor alle sociale, culturele, politieke en economische betrekkingen in het toekomstige Europa.

Op het programma staat „Het sociale probleem veroorzaakt door de taalverscheidenheid in de internationale betrekkingen”, met als onderverdelingen : 1. De historie van het probleem; 2. Actuele informatie.

Het symposium heeft plaats van 17 tot 19 mei a.s.. Voor verdere inlichtingen kan men zich wenden tot de Universiteit René Descartes, 12 rue Cujas, F-75005 Paris.

Ik geef 40 fr. voor een bruikbaar exemplaar van „Methodisch Leerboek Esperanto” door Dirksen. Opsturen : K.Poupeye, Fil. de Goedelaan 18/11, 8000 Brugge.

‘Letchworthenaars’ onder indruk van Esperanto

Tijdens een stedelijke tentoonstelling in Letchworth (G.B.), die bezocht werd door 60 000 personen, maakte de Esperanto-stand diepe indruk; o.a. door een aanplakbrief die de steun vermeldde van 74 Britse parlementariërs aan het Esperanto. Radio-amateur Ken Sly, voerde op een aparte stand bijna dagelijks gesprekken in het Esperanto over de ganse wereld, via zijn kortegolfzender.

**ESPERANTO —
de taal van morgen
voor mensen van vandaag !**

*De gemeenschappelijke
neutrale tweede taal
voor het groeiende EUROPA*

Wij raden u aan :

ESPERANTO PROGRAMITA

*Esperantocursus met
grammofoonplaten of cassette
voor zelfstudie thuis*

Elke cursus bestaat uit :

- Vier geïllustreerde leerboeken, in totaal 232 blz.
- Een volledige woordenlijst met de Nederlandse vertaling van alle termen die in de cursus voorkomen.
- Vier langspeelplaten (33 toeren/17 cm) of één cassette (naar keuze) die de teksten van de boeken weergeven.
- Een informatiebrochure over de Internationale Taal.
- Tijdschriften en folders in het Esperanto.

Prijs compleet per cursus : 630 fr. (voor CJP-houders 430 fr.)

Besteladres :

Vlaamse Esperantobond
Arsenaalstraat 5
B-2000 Antwerpen

Aarzelt u nog ? Vraag ons dan deel I van de cursus zonder koopverplichting ter inzage !

cultuur dat men ons wil opdringen als volkscultuur. Met het initiatief „Tegen-Eurovisie” willen wij bewijzen dat, naast de vervreemdende en geamëricaniseerde cultuur van de showbiz, een echte volkscultuur bestaat”. In 1977 protesteerde ook de Nederlandse Esperantojeugd tegen het Eurovisiesongfestival d.m.v. een vlugschriftenactie, waarmee zij het taalimperialisme in het festival-programma aan de kaak wou stellen.

Uit de derde wereld

Randi Roose en Joris Verbeure, twee Vlamingen die aan ontwikkelingswerk doen en o.a. Chili, Costa Rica, Argentinië en Brazilië bezochten, schrijven ons het volgende :

Ook al kunnen we goed overweg met Spaans, het is onmogelijk om Portugees te begrijpen. Lezen gaat nog, maar de uitspraak is zo moeilijk... Er spreekt daarenboven geen mens een tweede taal ! Men zegt wel dat Engels de wereldtaal is. Neem nu bijvoorbeeld grote landen als Brazilië, Indonesië, Argentinië, India..., wel daar spreekt de grote massa geen woord Engels. En zij die het wel proberen kennen grote moeilijkheden. Dit is eveneens zo in landen met een hoger ontwikkelingspeil zoals Chili en Costa Rica...

Esperanto erkend in Italiaans onderwijs

Aan de Vrije Universiteit van Trente namen 130 leraars deel aan een speciale cursus, erkend door het Ministerie van Openbaar Onderwijs, met als thema: “Economische Aardrijkskunde, het Esperanto en bijzondere beschouwingen over communicatiemiddelen”. In Como slaagde literatuurprofessor Ada Aceto erin Esperanto door te voeren in de middelbare staatsschool Baden Powell.

Oppositie tegen Eurovisiesongfestival

Op 31 maart jl. vond in Brussel ter gelegenheid van het Eurovisiesongfestival een „Tegen-Eurovisie” plaats met deelname van zangers en volksmuzici uit Europa. Het organiserend comité (SKAL) verklaarde voor het muziekblad „Billboard” het volgende : „De Eurovisie-tv-wedstrijd is voor ons het symbool van het type

ACTIVITEITEN / INLICHTINGEN

AALST

★ **Esperantogroep Aalst**

Inlichtingen : de hr. de Wit, Ninovestraat 157, 9440 Erembodegem. ☎ (053) 70 53 68.

Bijeenkomsten : de laatste dinsdag van de maand in de Jeugdbibliotheek, Kattestraat 31, Aalst (2de verdieping).

AMSTERDAM

★ **Samenwerkingscomité**

Inlichtingen : de hr. J. Tensen, Churchillaan 100, 1078 EL Amsterdam. ☎ (020) 79 54 06.

Bijeenkomsten : elke donderdag om 20.15 u., Haarlemmermeer-stationsrestaurant, Amstelveenseweg 266.

ANTWERPEN

★ **Kon. Esperantogroep „La Verda Stelo”, v.z.w.**

Inlichtingen : Esperanto-Centrum, Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen. ☎ (031) 16 05 05 of (031) 40 30 92.

Bijeenkomsten : elke vrijdag om 20.15 u. in zaal Billard Palace, Koningin Astridplein 40 (2de verdieping), tenzij anders aangeduid.

4/5 (vrijdag) — „De lente”, voordracht met dia's door de hr. de Roover.

7/5 (maandag) — Bijeenkomst bij de hr. Durwael.

11/5 (vrijdag) — „Hypnose, o.a. als hulpmiddel bij de studie” : voordracht en demonstratie door de hr. Farjon de la Gâtinerie.

16/5 (maandag) — Bijeenkomst bij mevr. Leuntjes.

18/5 (vrijdag) — Wandeling onder leiding van de hr. Paesmans in het vernieuwde Oud-Antwerpen (bijeenkomst om 19.45 u. voor het stadhuis).

21/5 (maandag) — Bestuursvergadering bij de hr. Boljau om 19.30 u.

25/5 (vrijdag) — Naar aanleiding van het aanstaande Esperanto-wereldcongres in Luzern (Zwitserland) is er een voordracht door de hr. O. Walder uit dat land.

1/6 (vrijdag) — Culinaire avond m.m.v. de leden. Wie lekkere koude gerechtjes kan klaarmaken, wordt verzocht contact op te nemen met de voorzitter.

4/6 (maandag) — Bijeenkomst bij de hr. Durwael.

8/6 (vrijdag) — Avond in het teken van de aanstaande Europese verkiezingen, verzorgd door mej. L. de Schepper en de hr. I. Durwael.

13/6 (maandag) — Bijeenkomst bij mevr. Leuntjes.

15/6 (vrijdag) — Gezamenlijk bezoek aan de Antwerpse Sinksenfoor. Bijeenkomst om 20 u. voor de ingang van het Museum voor Schone Kunsten.

22/6 (vrijdag) — „Hoe werkt een moderne offsetdrukkerij ?” : voordracht door de hr. Peeraerts, directeur van het Grafisch Centrum van Universala Esperanto-Asocio.

24/6 (zondag) — „Open-deur-dag” in het Grafisch Centrum van U.E.A., Arsenaalstraat 5 (zijstraat Kloosterstraat). Opening om 10 u. Alle leden en sympatisanten zijn hier hartelijk welkom !

30/6 (zaterdag) — Deelname aan de pick-nick in Stokkem (zie Limburg).

6/7 (vrijdag) — „Doe het met hout” : voordracht met dia's door de hr. P. de Schepper.

Lidmaatschap : 350 fr. (voor jongeren 175 fr.), inclusief abonnementen op *Esperanto* en op *Esperanto-Panorama*, en voor jongeren bovendien op *Koncize* en op *Jongeren Esperanto-Nieuws*. Prk. nr. 000-0072654-01 t.n.v. „La Verda Stelo”, Antwerpen.

ARNHEM

★ **NEA-sekcio**

Inlichtingen : de hr. W. Bruijnesteijn, Julianalaan 94, 6824 KJ Arnhem. ☎ (085) 61 53 86. De bijeenkomsten hebben plaats op twee adressen. Vraag dus eerst inlichtingen.

BLANKENBERGE

★ **Blankenbergse Esperantogroep**

Inlichtingen : Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.

Bijeenkomsten : elke woensdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

BRUGGE

★ Brugse Esperantovereniging „Paco kaj Justeco”

Inlichtingen : St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.

Bijeenkomsten : elke donderdag om 20 u.

★ Bruĝa Grupo Esperantista, reĝa societo

Inlichtingen : Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge.

Bijeenkomsten : elke dinsdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

BRUSSEL

★ Brusselse Esperantogroep

Inlichtingen : de Gerlachestraat 52, 1040 Brussel. ☎ (02) 649 92 75.

Bijeenkomsten : elke dinsdag om 19.30 u. in de Gretrystraat 26, 1000 Brussel, en elke zaterdag om 10.00 u. in de Alfons XIII-laan 68, 1180 Brussel.

Cursussen : elke dag.

DEN HAAG

★ NEA-sekcio

Inlichtingen : Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag. ☎ (070) 24 39 23.

Bijeenkomsten : elke 2de en 4de woensdagavond van de maand om 20 uur in het Esperantohuis, Riouwstraat 172, Den Haag.

★ FLE/TANEF

Inlichtingen : Mevr. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag. ☎ (070) 66 65 47.

Bijeenkomsten : de 2de maandag van de maand om 20 u. in zaal „Nigrotje”, Maarseveensestraat 2.

★ La Haga Cikonio (afd. Den Haag van de Nederlandse Esperantojeugd)

Inlichtingen : Hans Muller, Riouwstraat 172, 2585 HW Den Haag. ☎ (070) 55 66 77.

EINDHOVEN

★ Esperanto-klubo Eindhoven

Inlichtingen : de hr. R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven. ☎ (040) 11 41 62.

Bijeenkomsten : elke 2de donderdag van de maand om 20 u. in de Triangelzaal A van het POC in Eindhoven.

GENT

★ Genta Esperanto-grupo „La Progreso”

Inlichtingen : Brusselsesteenweg 385, 9219 Gentbrugge.

Bijeenkomsten : de 2de en 4de vrijdag in zaal „Vooruit”, St.-Pietersnieuwstraat.

★ Genta Klubo

Inlichtingen : Belgradostraat 43, 9000 Gent. ☎ (091) 23 56 40.

Bijeenkomsten : de 1ste woensdag van de maand om 20 u.

GRONINGEN

★ NEA-sekcio

Inlichtingen : Esperanto-Centrum Groningen, Berkelstraat 5, 9725 GT Groningen. ☎ (050) 25 98 46.

Bijeenkomsten : in het gebouw „Filadelfia”, Dirk Huizingastraat 17, Groningen.

★ UJE (afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd)

Inlichtingen : Mispellaan 25, 9741 GJ Groningen. ☎ (050) 77 39 60.

Bijeenkomsten : de 3de vrijdag van de maand in de „Wigwam”, Hora Siccamasingsel 202.

HAARLEM

★ NEA-sekcio

Inlichtingen : G. Duivis, Kemphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede. ☎ (023) 28 46 02.

Bijeenkomsten : de 2de donderdag van de maand om 20 u. in de zaal aan de Wilhelminastraat 22, Haarlem.

HILVERSUM

★ NEA-sekcio „Dreves Uitterdijk”

Inlichtingen : Mej. A.J.Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum. ☎ (035) 43 32 00.

★ FLE-sekcio

Inlichtingen : Mevr. M.Deer-Tervoren, Jacob Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum. ☎ (035) 12 717.

KALMTHOUT

★ La Erikejo

Inlichtingen : Rozendreef 33, 2180 Kalmthout. ☎ (031) 66 99 88.

Bijeenkomsten : de laatste donderdag van de maand in het parochiecentrum van Heide-Kalmthout om 20 u.
26/4 (donderdag) — De hr. P. Peeraerts verzorgt de kwis „Taalspel”. Iedereen kan meedoen !
31/5 (donderdag) — Voordracht door de hr. W. de Smet over zijn reis naar Brazilië.
28/6 (donderdag) — Traditionele avondwandeling op de heide. Samenkomst om 20 u. aan het station van Kalmthout.

Lidmaatschap : 350 fr. (voor jongeren 175 fr.), inclusief abonnementen op *Esperanto* en op *Esperanto-Panorama*, en voor jongeren bovendien op *Koncize* en op *Jongeren Esperanto-Nieuws*. Bankrekening nr. 001-0779431-15 t.n.v. „La Erikejo”, Kalmthout.

KORTRIJK

★ La Konkordo

Inlichtingen : Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk. ☎ (056) 22 16 54.

Bijeenkomsten : donderdags om 19.30 u., Passionistenlaan, jeugdherberg.

LEEWARDEN

★ NEA-sekcio

Inlichtingen : de hr. Y. Weidema, Goutamerdijk 18, Goutum.

Bijeenkomsten : om de 14 dagen om 19.45 u. in Gebouw Doopsgezinden, Ruiterkwartier 173.

LEUVEN

★ Lovena Esperanto-Asocio

→ Informatie verschijnt in ons volgende nummer ←

LIMBURG

★ Limburgs Esperanto-Centrum

Inlichtingen : Arnold Sauwenlaan 47, 3650 Stokkem/Dilsen.

MECHELEN

★ Mechelse Esperantogroep

Inlichtingen : Lange Zandstraat 38, 2580 St.-Kathelijne-Waver. ☎ (015) 31 17 90.

Bijeenkomsten : de 1ste en 3de woensdag van de maand in de zaal van de Vlaamse Toeristenbond, O.L.Vrouwstraat 34, Mechelen.

Cursussen : voor beginners om 19 u., voor gevorderden om 20.30 u.

NIJMEGEN

★ Esperanto-Klubo Zamenhof

Inlichtingen : Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen. ☎ (080) 55 15 05.

Bijeenkomsten : de 2de en 4de woensdag van de maand om 20 u. in de zaal aan de Lindanusstraat 16.

ROTTERDAM

★ Esperanto-grupo Merkurio

Inlichtingen : de hr. R. Moerbeek, ☎ (010) 36 15 39.

Bijeenkomsten : de eerste en de derde woensdag van de maand om 20 u. aan de Provenierssingel 48, Rotterdam.

★ La Espero

Inlichtingen : de hr. L. van Duijn, Bellevuestraat 95, Dordrecht. ☎ (078) 13 69 03.

Bijeenkomsten : elke 2de en 4de woensdag in het postkantoor, Delftseplein (5de verdieping).

★ FLE, afd. 2

Inlichtingen : Mevr. N. Vollegraaf, Dorpsweg 111A, 3082 LG Rotterdam. ☎ (010) 29 46 84.

Bijeenkomsten : de drie eerste donderdagen van de maand aan de Strijensestraat 65A.

★ SAT-rondo

Inlichtingen : Mevr. N.Bout-van Veen, Tweede Pijnackerstraat 12A, 3035 GJ Rotterdam. ☎ (010) 66 30 73.

TILBURG

Inlichtingen : de hr. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg. ☎ (013) 68 04 73.

FIRMA VAN ISEGHEM & VERSTRAETEN

P. V. B. A.

St.-Bernardsesteenweg 631
Hoboken

Glas - Glas in lood
Spiegels

'Securit'-glas

Gekleurd glas

Aluminium stangen voor koepels

Glas-cement voor volledig glazen constructies
Stopverf

Telefoon (031) 27 28 75

SONORILO
VZW ASPC

ALLES OVER EN IN ESPERANTO !

Tel. (031) 27 24 05

DOORNSTRAAT 22
B-2610 WILRIJK

UTRECHT

★ Samenwerkingscomité

Inlichtingen : de hr. J. Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht. ☎ (030) 61 69 67.

ZAANSTREEK

★ Esperanto-Centrum

Inlichtingen : Postbus 433, 1500 EK Zaandam. ☎ (075) 16 69 31.

Nog enkele andere interessante adressen ...

Vlaamse Esperantobond, Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen.

Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat 172, Den Haag.

Esperanto-Jeugd, Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen.

Belga Esperantista Fervojista Asocio (afd. Spoor), Station Etterbeek.

Vereniging van leraars Esperanto, Kemmelbergstraat 3-5, bus 3, 8500 Oostende.

Dienst voor zelfstudie van het Esperanto : zie bij Vlaamse Esperantobond en Esperanto-Centrum Nederland.

Eerste officiële Esperanto-cursus per correspondentie in Canada

Deze cursus werd voorbereid door het Ministerie van Onderwijs zelf in de provincie Brits Columbia, en is verkrijgbaar voor gans Canada.

U.E.A. en de Unesco

In de zetel van de Unesco te Parijs zal van 13 tot 16 maart 1979 een symposium plaatsvinden over het "Recht op Communicatie". Dit symposium wordt ingericht door niet-gouvernementele organisaties die officiële betrekkingen onderhouden met de Unesco. UEA zal niet alleen aan het symposium deelnemen maar er werd haar de leiding toevertrouwd van een van de vier voorbereidende werkgroepen, nl. "Taal en Communicatie". Overigens kwam het ganse initiatief voor dit symposium van UEA, die tot dat doel een resolutie indiende op de 16e algemene conferentie van de Unesco in november 1977.

Spreekt Kuifje weldra Esperanto ?

De bekende stripfiguur Kuifje gaat wellicht spoedig Esperanto leren. De uitgeverij van de Kuifjesboeken maakt op het ogenblik met het oog hierop een studie van de Esperanto-boekenmarkt. Indien ook u wenst dat de Kuifjesboeken spoedig in het Esperanto verschijnen, schrijf dan in het Nederlands of in het Esperanto aan Casterman S.A., ref. PS.CT, rue des Sœurs Noires 28, B-7500 Tournai.

Vreemde-talenonderwijs aan de universiteit

Op woensdag 16 mei om 10.30 u. heeft in het Auditorium QB van de vrije Universiteit Brussel (Instituut voor Talenonderwijs) aan de Pleinlaan 2, 1050 Brussel een voordracht plaats over „Esperanto-onderwijs aan de universiteit" door de heer E. Symoens, voorzitter van de Vlaamse Esperantobond. Deze

voordracht is er een in het kader van een cyclus over het vreemde-talenonderwijs aan de universiteit, ingericht door de VUB.

Voor de Afrikaanse blinden

Agado E-3 (actie E-3) alias "Esperantistoj Esperigas Esperantojn" (Esperantisten brengen hoop), is een campagne met als doel de geneesbare blinden in Oost-Afrika te helpen. Tot hier toe heeft deze campagne het mogelijk gemaakt een rijdende oogkliniek te schenken aan Kenia en Malawi. Voor het nieuwe project — een oogkliniek op wielen, met volledig instrumentarium voor het Nukumo-ziekenhuis in Kenia — werd reeds 39 000 gulden ingezameld. Er ontbreekt echter nog 15 000 gulden om de uitrusting volledig te maken.

De initiatiefnemer, de heer J. Tuinder, Henegouwenlaan 35, Heemskerk 1600, Nederland, postrek. 1020 100 (Agado E3), verstrekt graag verdere inlichtingen aan alle belangstellenden.

FOTO GUIDO COOLENS

NAAMLOZE VENNOOTSCHAP
ARTHUR GOEMAERELEI 60
2000 ANTWERPEN

☎ Telefoon : 031/38 74 10

- Luchtfotografie
- Nijverheidsfotografie
- Kleuren en zwart-wit
- Vergrotingen
- Muurpanelen
- Reportages
- Seriewerk in alle formaten

De artikels in de rubriek „Uitgeperst“ verschijnen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Publikatie ervan impliceert niet noodzakelijk dat de redactie het eens is met hun inhoud.

Kunsttaal ?

Ik ben het niet eens met de term „kunsttaal“ voor Esperanto (DS van 12-3) omdat die te scherp de tegenstelling maakt met de nationale „natuurlijke taal“. De nationale talen zijn in zekere zin ook kunstmatig, omdat in die talen werd ingegrepen. Alleen dialecten zijn volkomen natuurlijk. Overigens is Esperanto bijna op identieke wijze ontstaan als sommige „natuurlijke“ talen zoals Noors, Fins e.d.

Dat het Esperanto nooit meer het vooroorlogse peil bereikte, komt niet door de onderdrukking door Stalin en Hitler. In West-Europa hebben de cursussen niet meer zo'n succes; hetzelfde doet zich voor bij alle culturele organisaties. De oorzaken, tv, meer ontspanningsmogelijkheden, meer zorgen. Waar die „beschavings“-verschijnselen nog niet zo zijn doorgedrongen en de mensen nog rustiger leven, hebben de Esperantocursussen nog wel aantrek, bv. in Oost-Europa.

U stelt het voor alsof vooral de Britten weinig belangstelling tonen. Welnu, Engeland is een van de landen waar de nationale Esperantobeweging het best georganiseerd is. In het Britse parlement heeft zich zelfs een groep gevormd van nu 56 leden die het Esperanto beoefenen en geregeld onderstrepen dat Esperanto de enige rationele en rechtvaardige oplossing is voor het probleem van de communicatie op wereldschaal.

Zij die dachten dat Esperanto na zo'n halve eeuw overal ingang zou hebben gevonden, zijn inderdaad in hun verwachtingen bedrogen. Zij beseften niet dat zo'n ommekeer (in

alle internationale betrekkingen over de hele wereld zou Esperanto worden gebruikt), die te kampen heeft met zoveel inertie, taalimperialisme enz., een zaak is van zeer lange duur. Het is ook waar dat het Engels over de hele wereld verspreid is. Maar evenzeer is het waar dat bij alle internationale instanties de taalmoeilijkheden toenemen naarmate ze meer naties omvatten. Welnu, naarmate die moeilijkheden toenemen gaan steeds meer leidende figuren twifelen aan één of een paar talen als oplossing, en naar Esperanto overhellen.

(F. Roose in „De Standaard“ van 26 maart 1979)

De taalbarrière

Ik ben het volkomen eens met de hr. M.B.Cram uit Leper die schrijft dat „de inspanning tot de tweetaligheid of tot de veeltaligheid steeds een éénrichtingsverkeer is geweest“.

Ik voel me trouwens des te meer op mijn gemak als ik erover praat, omdat ik Ardenner ben, hoewel ik nu al enkele jaren aan de kust woon. Het is spijtig genoeg waar dat het in het algemeen steeds dezelfde is die de inspanning moet doen, namelijk de Vlaming !

Daarom is de enige zinvolle oplossing, zeker op Europees niveau, een democratische tweetaligheid op basis van „moedertaal — neutrale communicatietaal“ want dan moet werkelijk iedereen zijn steentje bijdragen.

Ik sta er trouwens op mee te delen, dat mijn beste contacten met Vlamingen nog altijd die zijn die in de Internationale Taal gebeuren, want alleen in dat geval bestaat er geen plagerige discriminatie : niemand wordt bevoordeeld, niemand wordt benadeeld, ieder respecteert de taal en de cultuur van de andere.

(G. Pirlot in „La libre Belgique“ van 3-4 maart 1979)

Ten onrechte geestesziek ?

Een Chinees die in 1949 in de Verenigde Staten aankwam en drie jaar later in een krankzinnigengesticht werd gestopt, heeft een eis voor smartgeld van tien miljoen gulden ingediend.

De man, David T., heeft 28 jaar opgesloten gezeten voordat hij werd ontslagen. Volgens zijn advocaat is David nooit als geesteszieke behandeld en was hij gevaarlijk noch gestoord. Artsen hebben nooit met hem kunnen praten. „De taal van de patiënt is onsamenhangend en slaat nergens op“, aldus een medicus. „Hij spreekt zelfs geen Engels.“

(Het Vaderland, 21 april 1979)

Engels : verdacht

Enkel wegens het feit dat ze Engels sprak, is een lid van een godsdienstige sekte, die deur aan deur boeken te koop aanbiedt, door een veldwachter van Ronse opgebracht. De man achtte het zelfs noodzakelijk versterking te laten aanrukken om de vrouw naar het politiekantoor over te brengen. Na heel wat taalperikelen werd uiteindelijk dan toch de vergissing ingezien en werd de vrouw weer op vrije voeten gesteld.

(De Nieuwe Gazet, 11 dec. 1978)

Eupen - Sankt-Vith : 60 jaar discriminatie

„Der Wegweiser“, het blad van de „Rat der hochdeutschen Volksgruppe“ in België herinnert in zijn jongste nummer aan de permanente discriminatie waaraan de Duitstaligen uit Oost-België blootstaan.

Dit Duitse gebied is na de eerste wereldoorlog bij België gevoegd. Nochtans hebben noch onderdrukking noch verlokking vanuit Wallonië dit gebied kunnen verfransen. „Der Wegweiser“ wijst in dit verband op een aantal dringende maatregelen teneinde het Duitstalige België eindelijk de kans te geven geen door Wallonië belaagde

streek te zijn maar een streek met eigen Duits gelaat.

„Der Wegweiser“ vraagt daarom een Duitse raad met uitgebreide bevoegdheid zowel op het culturele als op het sociaal-economische vlak. De begrenzing van het gebied moet duidelijk en definitief worden bepaald.

Op grond van die maatregelen zal Duits Oost-België in staat zijn het heft in eigen handen te nemen en de bestaande discriminaties op elk gebied weg te werken. In de eerste plaats wil „Der Wegweiser“ de discriminatie in het onderwijs laten verdwijnen. De jongeren uit de Oostkantons zijn sterk benadeeld : het leerplan van het basisonderwijs eist meer van hen dan van andere kinderen in België. De staat erkent deze hoge eisen op geen enkele wijze en verlangt van de Duitstaligen een grotere taalprestatie dan van de Vlamingen of Walen. De Duitstalige jeugd moet eigenlijk de voorrechten van enkele Franstalige medeburgers in stand houden. Daaraan moet dringend een einde komen.

(Alternatief, jan.-feb. 1979)

Andreo Cseh overleden

In huize Royal te Scheveningen is op 83-jarige leeftijd de tot Nederlander genaturaliseerde Hongaar Andreo Cseh overleden. Sinds zijn vestiging in 1929 in Nederland heeft Cseh zich altijd ingezet voor de ontwikkeling van het Esperanto in Nederland.

Cseh werd op 12 september 1895 in Marošludas in het toenmalige Hongarije geboren. Als jong gymnasiast werd hij in 1910 Esperantist. Vanaf 1919 gebruikte hij het Esperanto in zijn werk als priester als middel om de communicatie tussen de in Transsylvanië woonachtige Roemenen, Hongaren en Duitsers.

Cseh werkte met een zelf ontwikkelde afgeleide methode voor het aanleren van Esperanto.

(Het Binnenhof, 12 maart 1979)

Het Grafisch Centrum van de Universala Esperanto-Asocio in Antwerpen dat op het ogenblik reeds vijf jongeren voltijds in dienst heeft, zoekt nog een

TYPISTE/SECRETARESSE
of een
TYPIST/SECRÉTARIS

voor halftijds werk.

Wij verwachten iemand die zorgvuldig met de schrijfmachine kan omspringen (blind kunnen typen is niét noodzakelijk). Als je dat kan, dan kom je beslist al in aanmerking voor de job. Als je bovendien nog zelfstandig eenvoudige maar keurige brieven kunt opstellen, dan ben je onze man of... onze vrouw. Talenkennis is natuurlijk een pluspunt. Vooral met Esperanto moet je overweg kunnen, of althans bereid zijn in je vrije tijd die taal vrij goed onder de knie te krijgen.

Stuur ons vlug een briefje (getypt natuurlijk !) met zoveel mogelijk gegevens over jezelf. Misschien ben je overmorgen dan al aan het werk !

grafika centro de universala esperanto-asocio
arsenaalstraat 5, b-2000 antwerpen, België

Beneden de 26 ?

Ben je nog beneden de zesentwintig en interesseer je je voor de duizend-en-één contacten die de Esperanto-beweging je biedt ?

Vraag dan een gratis proefabonnement op het tijdschrift JEN (Jongeren Esperanto Nieuws). Een briefkaartje volstaat.

Esperanto-Centrum, Arsenaalstraat 5,
B-2000 Antwerpen.

Meisjes tussen de 20 en de 30 gezocht!

Norbert Vanlommel, 26 jaar, zou graag corresponderen met meisjes uit België of Nederland. Hij is gedetineerd en heeft bijgevolg heel wat tijd om brieven te schrijven.

Wie zendt er eens een briefje aan deze jonge esperantist ?

Adres : Liersesteenweg 2,
2800 Mechelen (België)

Twee interessante tijdschriftjes

Het tijdschrift van de Esperantogroep uit Brussel wordt de laatste tijd echt interessant. Het aprilnummer biedt ons o.a. de volgende artikels „Trejnado pri Informado“, „Fabrikado de Keramikaĵoj“, „Waarom Esperanto?“ en „Ĉu ni ĉiuj estas kanibal(id)oj?“. Wie zich hiervoor interesseert kan zich wenden tot de Esperantista Brusela Grupo, p/a mw. Meijer, de Gerlachestraat 52, 1040 Brussel.

Ook in april verscheen voor het eerst „La Pioniro“, contactblad van de Aalsterse Esperantogroep. Het is gestencild maar erg interessant van inhoud. Wie in het Aalsterse woont en dit blad graag zou krijgen, kan zich wenden tot de uitgever, de heer M. de Wit, Ninovestraat 157, 9440 Erembodegem.